

Suriye'deki havaalanları haritası

جسور للدراسات
JUSOOR FOR STUDIES

Hazırlayan Beşir Nasrullah - Vael Olvan

Analiz Haritaları

Nisan - 2022

Jusoor Araştırma Merkezi, bilgi yönetimi alanı ile siyasi, ekonomik ve sosyal çalışma ve araştırmaların hazırlanmasında uzmanlaşmış, bağımsız bir araştırma ve düşünce kuruluşudur. Merkez ayrıca veri, fikir ve tavsiyeler yoluyla hedeflere ve stratejilere profesyonel, gerçekçi ve doğru bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olmak amacıyla Suriye ile ilgili devlet, toplum ve kalkınma sektörünün tüm kademelerinde yerel, bölgesel ve uluslararası düzeylerde etki ve görüş sahibi makamlar, karar vericiler ve yetkililer arasında karşılıklı etki oluşurmaya yönelik faaliyetler, etkinlikler ve eğitimlerle ilgilenmektedir.

Giriş

Suriye'de çoğu askeri havalimanı olmak üzere 55 havalimanı bulunmakta ve bunlar egemenliğin kullanımı ve ifadesi açısından büyük önem arz etmektedirler. Bunlar, Suriye'deki operasyonların kontrol ve nüfuzun genişlemesinde büyük bir rol oynayan ve askeri üstünlüğün en önemli faktörlerinden olan hava kuvvetlerinin üssü konumundadır. Ayrıca güçlü altyapıya sahip, sağlam komuta merkezleri ve büyük tesisler gibi savaşın bütün çeşitleri için temel üslere dönüştüler. Bu havaalanları, muharebe izleme ve savunma kapsamına uygun geniş ve açık bir dış çevreye sahip korunan bölgelerde bulunmaktadır.

Bu nedenle, **Jusoor Araştırma Merkezi, Suriye'deki Havaalanları Haritası** başlıklı bu araştırmayı yayınlamaktadır. Bu araştırma, çeşitli sivil ve askeri havaalanları ile tarım ve denizcilik gibi özel nitelikli havaalanlarını incelemektedir.

Bu havalimanları, önceki yıllarda çeşitli havaalanlarını kontrol etmek için büyük savaşlar veren yerel aktörlerin kontrol bölgeleri içinde harita üzerinde gösterilmiştir. İki yıl önce kontrol haritasının istikrarı ile birlikte bu havaalanlarının çoğu, Rusya ve ABD liderliğindeki Uluslararası Koalisyon başta olmak üzere yerel aktörleri destekleyen dış güçlerin kullandığı büyük üslere dönüştü. ABD ve Rusya, bu havaalanlarını Suriye'deki savaş uçakları ve askerlerinin komuta üssü ve gözetleme merkezleri olarak kullanmaktadır. İran ise Şam ve Halep'teki sivil havaalanlarını askeri ve sivil taşımanın yanı sıra Rejim'in kontrolündeki bölgelerde bulunan havaalanlarının çoğunu Suriye'deki İran Devrim Muhafızları için büyük askeri üsler olarak kullanmaktadır.

Bu harita, Suriye ile ilgilenen araştırmacılara, uzmanlara ve gözlemcilere havalimanlarının kontrol ve nüfuz alanları içindeki dağılımını göstermektedir. Çünkü bu havalimanlarının hava üsleri olarak kullanıma hazır olma durumunu etkileyen altyapı, bu havaalanlarını kontrol eden güçlerin elde ettiği çıkarları, genişleme planlarını ve stratejik hedeflerini incelemek önem arz etmektedir.

1. Araştırma yöntemi:

Araştırmada Jusoor Araştırma Merkezinin Suriye'deki yabancı güçlere ait noktalar ve üslerin veri tabanı kullanılmıştır. Buna göre havaalanların çoğu, Uluslararası Koalisyon, Rusya, İran ve sınırlarına yakın bölgelerde az da olsa Türkiye tarafından üs olarak kullanılmaktadır.

Havaalanlarının kesin konumları, uydu görüntüleri ile belirlendi. Daha sonra harita üzerinde yerel aktörlerin kontrol ve nüfuz alanları içerisinde işaretlendi. Saha araştırmaları ve kapalı kaynaklarla doğrudan iletişim yoluyla, havalimanlarının türü, kimin kontrolünde olduğu gibi bilgilerle veri tabanı dolduruldu.

Bu harita, çeşitli türleriyle uçakların iniş ve kalkış yaptığı "faal" havalimanları ile sivil veya askeri havacılık operasyonları için kullanılmayan askeri üsleri ve bazı zirai havalimanları gibi herhangi bir şekilde kullanılmayan havalimanlarını birbirinden ayırmaktadır.

Bu harita, büyüklük, önem, pist sayısı ve altyapı farklılıklarına bakılmaksızın Suriye'deki tüm havaalanlarını incelemekte; ancak havaalanı türü, hazır olma durumu ve kullanım şekli ile sınırlı tutmaktadır.

Harita, Suriye'deki havalimanlarını Nisan 2022'nin başlarındaki mevcut durumlarıyla incelemektedir. Bununla birlikte hatalı olabilecek bilgilerin olabileceği unutulmamalıdır.

2. Havaalanlarının türüne göre illere dağılımı

Haritada Suriye'de çok az sayıda sivil havalimanı olduğu dikkat çekmektedir. Sivil havaalanı olarak sadece Uluslararası Şam Havalimanı, Uluslararası Halep Havalimanı ile hem sivil havacılık hem de askeri havacılık için kullanılan Kamışlı Havalimanı bulunmaktadır. Lazkiye'de dördüncü bir sivil havalimanı olarak Uluslararası Basil el-Esed Havalimanı da vardı. Ancak 2011'den sonra yavaş yavaş rejim güçleri tarafından kullanılan bir askeri havaalanına dönüştü. 2015 yılında Rus kuvvetlerinin Suriye'ye girişiyle birlikte "Humeymim" olarak bilinen bir Rus hava üssü haline geldi.

Uluslararası Şam Havalimanı sivil bir havalimanı olarak sınıflandırılrsa da, İran kuvvetleri tarafından genellikle savaşçıların, komutanların, silahların ve mühimmatın sivil kargo uçaklarında taşınması gibi askeri amaçlar için yaygın olarak kullanılmaktadır.

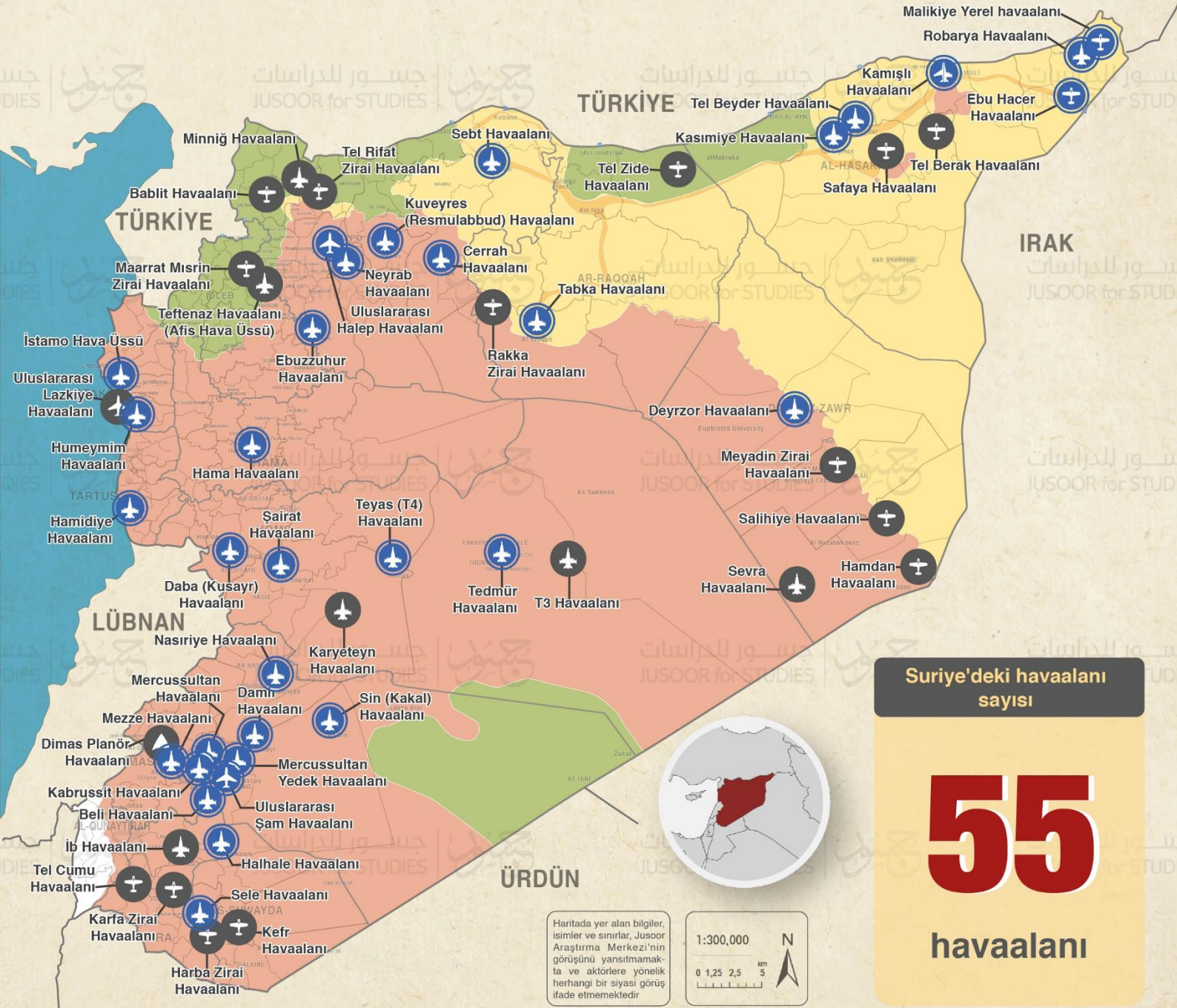
Askeri havalimanları ise Şam ve kırsalı, Humus ve Halep illerinde yoğunlaşmaktadır. Bunun yanında Kuneytra ve bazı iller hariç çoğu ilde askeri havalimanını bulunmaktadır. Dera'da eski ve faal olmayan bir helikopter havaalanı ile iki faal olmayan zirai havaalanı bulunuyor. Bu nedenle Dera'da şu anda herhangi bir havaalanı bulunmamaktadır.

Rus güçlerinin, kontrol ettikleri Tartus limanını korumak için Tartus'ta inşa ettikleri bir havaalanı bulunuyor. "Hamidiye" adını taşıyan havaalanı ise sadece helikopterlere hizmet veriyor.

Suriye'deki çoğu zirai havaalanının zirai havaalanı olarak faal olmadığı belirtiliyor. Örneğin Süveyde ilinde Harba ve Kefr havaalanları, Rakka ilindeki zirai havaalanı, İdlip'teki Maarrat Mısırın zirai havaalanı ve Halep'teki Tel Rıfat zira havaalanı faal değil ve pistleri kullanılmıyor. Haseke'deki Malikiye zirai havaalanı ve Ebu Hacer zira havaalanı ise ABD kuvvetleri tarafından askeri hava üssü olarak kullanılıyor. Deyrezor'daki el-Hamdan ve el-Meyadin zirai havaalanlarının pistleri ise Rus ve İran güçleri tarafından askeri amaçlarla çok az kullanılıyor.

SURİYE'DEKİ HAVAALANLARI HARİTASI

Nisan 2022

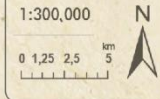
Suriye'deki havaalanı sayısı

55

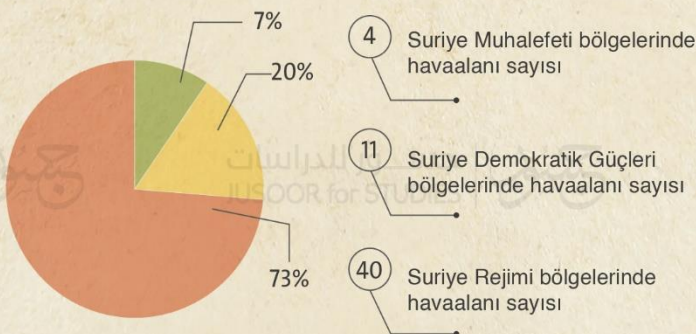
havaalanı

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir

Kontrol bölgelerine göre havaalanların dağılımı

Sembollerin anlamları

- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Faal havaalanı
- Faal olmayan havaalanı
- Askeri havaalanı
- Sivil havaalanı
- Planör havaalanı
- Zirai havaalanı
- Sivil / askeri havaalanı

3. İllere göre havaalanları tablosu

• Şam ve kırsalı

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Uluslararası Şam Havaalanı	Suriye Rejimi	Sivil	Faal
2	Sin (Kakal) Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
3	Damir Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
4	Mezze Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
5	Nasıriye Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
6	Beli Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
7	Kabrussit Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
8	Mercussultan Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
9	Mercussultan Yedek Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
10	Dimas Planör Havaalanı	Suriye Rejimi	Planör	Faal değil

• Halep

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Uluslararası Halep Havaalanı	Suriye Rejimi	Sivil	Faal
2	Neyrab Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
3	Cerrah Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
4	Kuveyres (Resmulabbud) Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
5	Sebt Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal
6	Minniğ Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal değil
7	Tel Rifat Zirai Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Zirai	Faal değil
8	Bablit Havaalanı	Suriye Muhalefeti	Zirai	Faal değil

• Haseke

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Kamışlı Havaalanı	Suriye Rejimi	Sivil/askeri	Faal
2	Robarya Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal
3	Tel Beyder Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal
4	Kasımiye Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal
5	Malikiye Yerel Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Zirai	Faal

6	Ebu Hacer Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Zirai	Faal
7	Safaya Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Zirai	Faal değil
8	Tel Berak Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Zirai	Faal değil

• Humus

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Daba (Kusayr) Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
2	Teyas (T4) Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
3	Şairat Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
4	Tedmür Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
5	T3 Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal değil
6	Karyeteyn Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal değil

• Deyrzor

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Deyrzor Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
2	Sevra Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal değil
3	Meyadin Zirai Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil
4	Hamdan Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil
5	Salihye Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil

• Süveyda

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Halhale Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
2	Se'le Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
3	Kefr Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil
4	Harba Zirai Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil

• Lazkiye

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Humeymim Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
2	İstamo Hava Üssü	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
3	Uluslararası Lazkiye (Basil Esed) Havaalanı	Suriye Rejimi	Sivil	Faal değil

• Rakka

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Tabka Havaalanı	Demokratik Suriye Güçleri (SDG)	Askeri	Faal
2	Rakka zirai havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil
3	Tel Zide Havaalanı	Suriye Muhalefeti	Zirai	Faal değil

• İdlib

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Ebuzzuhur Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal
2	Teftenaz Havaalanı (Afis Hava Üssü)	Suriye Muhalefeti	Askeri	Faal değil
3	Maarrat Mısrin zirai havaalanı	Suriye Muhalefeti	Zirai	Faal değil

• Dera

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	İb Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal değil
2	Tel Cumu Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil
3	Karfa Zirai Havaalanı	Suriye Rejimi	Zirai	Faal değil

• Hama

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Hama Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal

• Tartus

	Havaalanı adı	Kontrol eden taraf	Havaalanı türü	Havaalanı olarak hazır olma durumu
1	Hamidiye Havaalanı	Suriye Rejimi	Askeri	Faal

4. Suriye'deki havalimanlarını dış güçler kontrol ediyor

Suriye'de ABD, Türk, Rus veya İran kuvvetlerinin bulunmadığı sadece 13 havaalanı var. Bunlar:

- Lazkiye'deki sivil Uluslararası Basil Esed Havaalanı, Humus'taki el-Karyeteyn Askeri Havaalanı, Rakka'daki zirai havaalanı, Harba'daki zirai havaalanı, Süveyda'daki el-Kefr Havaalanı, Deraa'daki Tel Cumu Zirai Havaalanı. Bu havaalanlarının hepsi havaalanı olarak faal değil ve Rejim güçleri tarafından askeri üs olarak kullanılıyor.
- Halep'teki Minniğ Askeri Havaalanı, Halep'teki Tel Rıfat Zirai Havaalanı, Haseke'deki Safaya Zirai Havaalanı ve Tel Barak Zirai Havaalanı. Bu havaalanları faal değil ve Suriye Demokratik Güçleri (SDG) tarafından askeri üs olarak kullanılıyor.
- İdlib'teki Maarrat Mısrin Havaalanı, Halep'e bağlı Afrin'deki Bablit Havaalanı ve Rakka'daki Tel Zeyde Havaalanı ise zirai havaalanı olarak faal değil. Bu havaalanlarını muhalif güçler tarafından askeri üs olarak kullanılıyor.

Suriye'de geri kalan 42 havaalanı ise gerek havaalanı gerek askeri üsler olarak dış güçler tarafından kontrol ediliyor. Kontrol eden taraflara göre havaalanları şu şekildedir:

1. Uluslararası Koalisyon:

Amerika Birleşik Devletleri'nin liderliğindeki Uluslararası Koalisyon Güçleri, Suriye'deki 6 havaalanını kontrol ediyor. Bunlar, Haseke'deki Malikiye Yerel Havaalanı ve Ebu Hacer Havaalanı ile Haseke'deki Rubarya Askeri Havaalanı'dır. Dördüncü havalimanı olan Halep'teki Sebt Havaalanı ise askeri havaalanı olarak Koalisyon Güçleri ve SDG tarafından ortaklaşa kullanılıyor. Beşinci ve altıncı havaalanları olan Haseke'deki Kasımiye ve Tel Beyder Havaalanları da SDG ve Koalisyon tarafından ortaklaşa kullanılıyor.

2. Türkiye

Suriye muhalefetinin kontrolündeki bölgelerin Türkiye sınırına yakınlığı nedeniyle Türk Hava Kuvvetleri bu bölgelerde bulunan 4 havaalanını kullanmıyor. Ancak Türk kuvvetleri, İdlib'teki Teftanaz askeri havaalanını (Afis Hava Üssü) havalimanı olarak değil, askeri üs olarak kullanıyor.

3. Rusya

Birçok havaalanını kontrol eden Rus kuvvetleri, en fazla hava trafiğini ve hava savunmasını kontrol eden taraf konumunda. Rus kuvvetleri Suriye'de 24 havaalanını kullanıyor. Bunlardan ikisi sadece Rusya tarafından kullanılıyor ve içlerinde herhangi bir Rejim veya İran unsuru bulunmuyor. Bunlar, Lazkiye'de bulunan Humeymim Hava Üssü ve Istamo Hava Üssü. Üçüncü birçok havaalanı ise halihazırda faal olmayan Rus ve rejim güçleri tarafından kontrol edilen Uluslararası Lazkiye havaalanıdır.

Geri kalan havaalanları ise Rus, İran ve Rejim güçleri tarafından ortaklaşa kullanılıyor. Bunların sayısı da Şam ve kırsalında 6 adet, Halep'te 4 adet, Humus'ta 3 adet, Deyrizor ve Süveyda'da iki adet, Hama, Haseke, Rakka, İdlib ve Tartus'ta birer adet olmak üzere 20'yi buluyor. Tartus'taki havaalanında İran güçleri değil, Rus ve rejim güçleri bulunuyor.

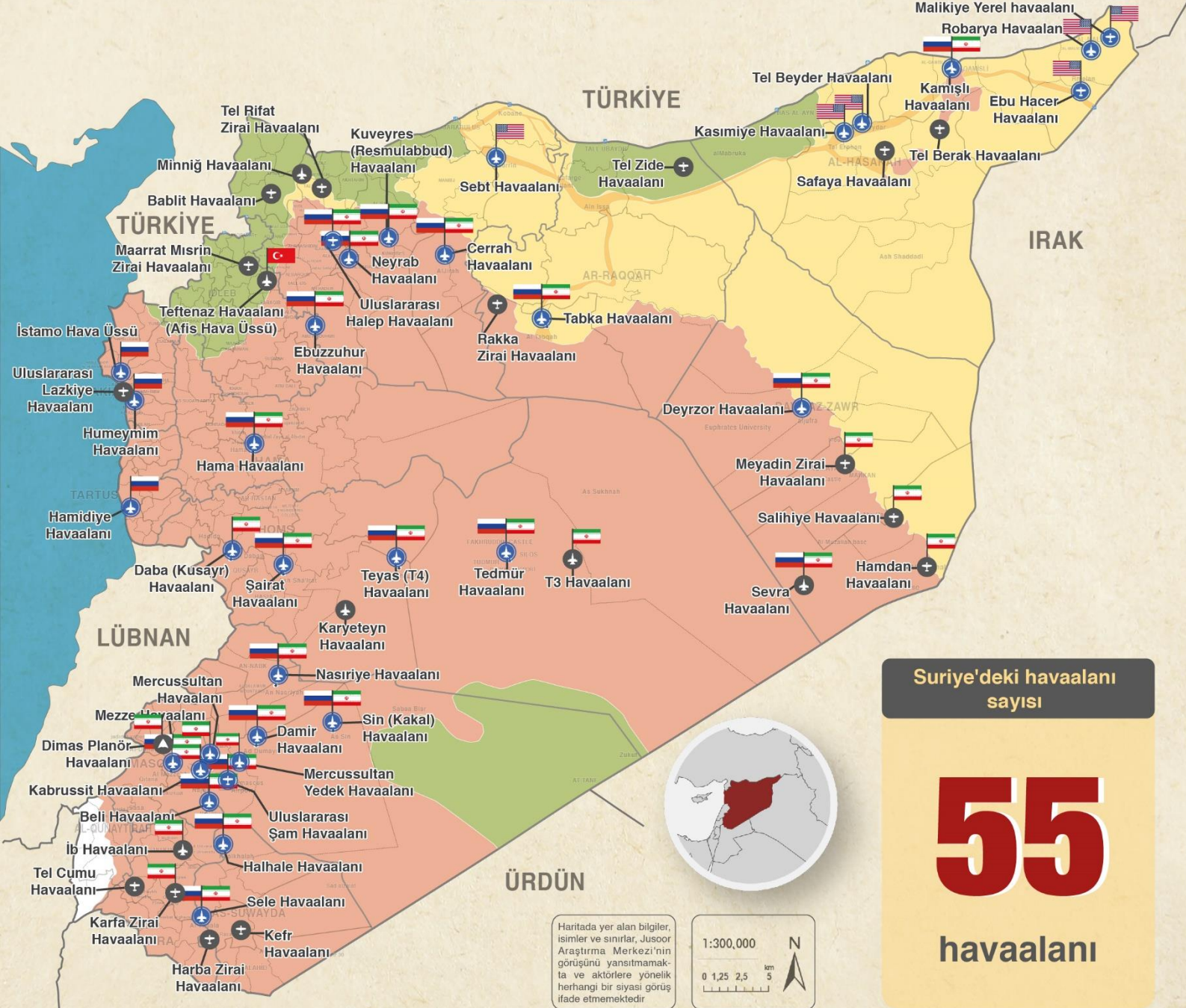
4. İran

İran, sivil havacılığı askeri amaçlarla kullanmak dışında Suriye hava sahasını kullanmıyor. Ancak stratejik askeri üsler olarak her türlü havaalanında kontrolünü ve etkisini dayatmaya çalışıyor. İran güçleri, 31 havaalanında Rejim güçleriyle beraber bulunuyor. 20 tanesinde de Rus kuvvetleriyle bulunuyor. Bu da onlara İsrail'in bu havaalanlarını hedef almasına karşı koruma sağlıyor.

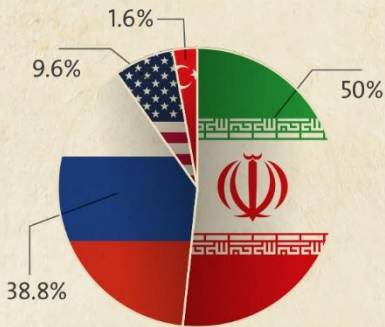
İran kuvvetleri Şam ve kırsalında 10 adet, Humus'ta 5 adet, Halep ve Deyrezor'da 4'er adet, Dera ve Süveyda'da ikişer adet, Haseke, Rakka, İdlib ve Hama'da ise birer adet havaalanında bulunuyor..

DIŞ GÜÇLERİN SURİYE'DE KONTROL ETTİKLERİ HAVAALANLARININ HARİTASI

Nisan 2022

Diş güçlerin kontrolüne göre havaalanlarının dağılımı

31 havaalanında İran güçleri bulunuyor.

24 havaalanında Rus güçleri bulunuyor.

6 havaalanında Koalisyon güçleri bulunuyor.

1 havaalanında Türk güçleri bulunuyor.

Sembollerin anlamları

- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Faal havaalanı
- Faal olmayan havaalanı
- Rus güçlerinin kontrolündeki havaalanları
- İran güçlerinin kontrolündeki havaalanları
- Koalisyon güçlerinin kontrolündeki havaalanları
- Türk güçlerinin kontrolündeki havaalanları

Özet:

Bütün türleriyle havaalanlarını kontrol etme hedefi, onları sadece uçaklar için üs olarak kullanmakla sınırlı değildir. Suriye haritasında yaygın olarak bulunan havaalanlarını, kuvvetler için komuta merkezleri gibi muhkem, çok amaçlı askeri üsler olarak kullanabilmek yerel ve uluslararası aktörler arasında sürekli bir rekabet oluşturmuştur.

Şam, Halep ve Haseke'de az sayıda sivil havaalanı olmasına rağmen, en azından Şam ve Halep'te hayati ve önemli merkezler olup Rusya ile İran arasında büyük bir rekabete sahne olmuştur. Her iki taraf da yeniden yapılanma, Suriye'ye ve Suriye'den dış hareketin yeniden başlaması gibi konularda ticari faaliyetlerini arttırmaya gayret gösteriyor. Ayrıca İran, askeri güçleri, silahı ve mühimmatı nakletmek için sivil havacılığı kullanıyor. İran, havaalanını kontrol eden yerel güçler üzerinde nüfuz sahibi. Aynı şeyi Uluslararası Beyrut Havaalanında başardı.

Öte yandan, askeri havaalanlarının kontrolü konusundaki rekabet, dış güçler arasındaki mutabakatlara göre Suriye haritası üzerindeki nüfuz ve kontrol alanlarının dağılımı ile ilgilidir. Örneğin; Rus güçleri, İran güçlerini Palmira havalimanlarından çıkarmaya çalışırken aynı zamanda Halep'in doğusundaki el-Cerrah askeri havaalanını genişletmesine izin veriyor. İran güçleri, Ruslarla koordineli olarak Hama askeri havaalanında bulunuyor. Buna karşılık İran, Suriye kıyısında herhangi bir havaalanını kontrol etmiyor.

Uluslararası koalisyon ve Türkiye gibi diğer uluslararası aktörler, Rusya ve İran'ın yaptığı gibi havaalanlarına çok önem vermiyor. ABD güçleri Suriye'de sınırlı bir şekilde varlığını sürdürüyor ve Koalisyon'un sadece Suriye'deki değil, bölgedeki diğer üslerini de kullanıyor. Türkiye'nin de Suriye ile olan geniş güney sınırında hava üsleri ve havaalanları bulunuyor.

Suriye'deki askeri veya sivil havaalanlarının altyapısı da savaşlarda ve hava saldırılarında yıkılması, tamir ve bakımı için mali imkanların olmaması ve her şeyden önce havacılığı ve tesislerini hedef alan "Sezar" yasası nedeniyle zayıf olarak kabul ediliyor.

جسور

جسور للدراسات
Jusoor Araştırma Merkezi

📍 Mall of Istanbul - Ofis Plaza
2nd Kat, Ofis#3-Bařakřehir
İSTANBUL / TÜRKİYE

☎ + 90 555 056 06 66

🐦 /jusoorstudies

f /jusoorstudies

📌 /jusoorstudies

✉ info@jusoor.co

🌐 www.jusoor.co